

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2000-2001

18 DECEMBER 2000

Ontwerp van tijdelijke wet tot invoeging van een artikel 257bis in de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus

Evocatieprocedure

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER ISTASSE**

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heer Dubié, voorzitter; de dames de Bethune, de Schamphe-laere, de T' Serclaes, Kaçar, Leduc, Lindekens, de heren Mahoux, Monfils, mevrouw Nyssens, de heer Ramoudt, de dames Staveaux-Van Steenberghe, Taelman, de heren Vandenberghe en Istasse, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : de heren Lozie, Malmendier, Moens en mevrouw Vanlerberghe.

Zie :

Stukken van de Senaat :

2-596 - 2000/2001 :

Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Nr. 2 : Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2000-2001

18 DÉCEMBRE 2000

Projet de loi temporaire insérant un article 257bis dans la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux

Procédure d'évocation

RAPPORT

**FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR M. ISTASSE**

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : M. Dubié, président; Mmes de Bethune, de Schamphe-laere, de T' Serclaes, Kaçar, Leduc, Lindekens, MM. Mahoux, Monfils, Mme Nyssens, M. Ramoudt, Mmes Staveaux-Van Steenberghe, Taelman, MM. Vandenberghe et Istasse, rapporteur.

2. Membres suppléants : MM. Lozie, Malmendier, Moens et Mme Vanlerberghe.

Voir :

Documents du Sénat :

2-596 - 2000/2001 :

N° 1 : Projet transmis par la Chambre des représentants.

N° 2 : Amendements.

I. PROCEDURE

Onderhavig optioneel bicameraal ontwerp van tijdelijke wet werd door de Kamer van volksvertegenwoordigers overgezonden op 7 december 2000 (zie *Handelingen* Kamer van 7 december 2000 — het wetsvoorstel werd aangenomen met 94 tegen 9 stemmen bij 38 onthoudingen), en door de Senaat geëvoceerd op 8 december 2000 op verzoek van 21 senatoren (*Griffiebulletin* nr. 37).

De onderzoekstermijn loopt ten einde op 15 februari 2001.

De commissie voor de Justitie heeft dit ontwerp van tijdelijke wet besproken tijdens haar vergaderingen van 13, 15 en 18 december 2000, in aanwezigheid van de minister van Justitie.

II. UITEENZETTING DOOR DE MINISTER VAN JUSTITIE

Oorspronkelijk betreft dit een voorstel van tijdelijke wet gegroeid uit de discussie met betrekking tot de begroting. De bedoeling is invulling te geven aan de controle en het toezicht op de politiediensten, aangezien de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, op 1 januari 2001 in werking treedt. Het wetsvoorstel inzake het federaal parket (Stuk Kamer nr. 897/001) moet immers nog een lange parlementaire weg afleggen. Aldus werd door de Kamer van volksvertegenwoordigers een initiatief genomen om tegemoet te komen aan de dringende eis.

De discussie in de Senaat is blijkbaar voornamelijk toegespitst op de kwalificatie van het ontwerp. Voorliggend ontwerp houdt een wijziging van de wet van 7 december 1998 in. Ook deze wet werd eertijds gekwalificeerd als vallende onder artikel 78 van de Grondwet, en werd niet geëvoceerd door de Senaat.

Bovendien gaat het enkel om een onderdeel van de wet tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst. Het betreft enkel het toezicht en de organisatie van de federale politiediensten, en dus niet de organisatie van de hoven en de rechtbanken.

Een derde argument is dat het ontwerp een overgangsbepaling bevat, beperkt in tijd. De wet zal vervangen worden door de wet op het federaal parket, waar ook de andere luiken zullen aan bod komen, zoals de wijze waarop dit parket de strafvordering zal waarnemen.

Als laatste argument verwijst de minister naar het feit dat, in een zeer recent verleden, aan de onderzoeksrechters en de procureurs des Konings op een bepaald ogenblik bijkomende taken werden toevertrouwd (zie wetgeving op de valsmunterij inzake de euro).

I. PROCÉDURE

Le projet de loi temporaire facultativement bicaméral qui vous est soumis a été transmis par la Chambre des représentants le 7 décembre 2000 (voir *Annales* Chambre du 7 décembre 2000 — la proposition de loi a été adoptée par 94 voix contre 9 et 38 abstentions) et évoqué par le Sénat le 8 décembre 2000 à la demande de 21 sénateurs (*Bulletin du greffe* n° 37).

Le délai d'examen expire le 15 février 2001.

La commission de la Justice a discuté ce projet de loi temporaire au cours de ses réunions des 13, 15 et 18 décembre 2000, en présence du ministre de la Justice.

II. EXPOSÉ DU MINISTRE DE LA JUSTICE

Il s'agit initialement d'une proposition de loi temporaire issue de la discussion relative au budget. Son objet est de concrétiser le contrôle et la surveillance des services de police, étant donné que la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, entre en vigueur le 1er janvier 2001. La proposition de loi relative au parquet fédéral (doc. Chambre n° 897/1) doit en effet encore suivre un long cheminement parlementaire. La Chambre des représentants a donc pris l'initiative de parer à l'urgence.

La discussion au Sénat s'est apparemment surtout concentrée sur la qualification du projet. Le projet en discussion prévoit une modification de la loi du 7 décembre 1998. La loi en projet avait, elle aussi, été considérée à l'époque comme relevant de l'article 78 de la Constitution et n'avait pas été évoquée par le Sénat.

En outre, il ne s'agit que d'un volet de la loi organisant un service de police intégré. La loi en projet concerne uniquement le contrôle et l'organisation des services de police fédéraux. Il ne concerne donc pas l'organisation des cours et tribunaux.

Un troisième argument, c'est que le projet comporte une disposition transitoire, dont l'application serait limitée dans le temps. La loi sera remplacée par la loi relative au parquet fédéral, qui traitera également les autres volets, comme la façon dont ledit parquet exercera l'action pénale.

Le dernier argument du ministre consiste à dire que, dans un passé très récent, des tâches complémentaires ont, à un moment donné, été confiées aux juges d'instruction et aux procureurs du Roi (voir la législation sur la contrefaçon en ce qui concerne l'euro).

De minister besluit dat voorliggend ontwerp duidelijk onder de toepassing valt van artikel 78 van de Grondwet.

De minister onderstreept de hoogdringendheid van het ontwerp. Indien dit wetsontwerp niet kan worden aangenomen, zal er op 1 januari 2001 geen enkele controle bestaan op de federale politiediensten. De verschillende parlementaire onderzoekscommissies (bende van Nijvel, mensenhandel, vermoorde en vermiste kinderen) toonden nochtans duidelijk aan dat het desbetreffend segment van de politie onder controle moet staan. Anders bestaat het risico dat de politiediensten zich op een bepaald ogenblik de rol toe-eigenen van de magistraten en het onderzoek beginnen te leiden en te sturen.

III. BESPREKING

Een lid stipt aan dat artikel 1 van het oorspronkelijk wetsvoorstel bepaalde dat de wet een aangelegenheid regelde als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet. De herkwalficatie gebeurde eenzijdig in de Kamer, zonder dat de Parlementaire Overlegcommissie werd geraadpleegd. Het lijkt noodzakelijk dat de Parlementaire Overlegcommissie over deze discussie uitspraak doet.

Spreker bevestigt de stelling van de minister dat er controle moet bestaan op de federale politie. Dit volgt trouwens uit het Octopus-overleg. De politie dient te worden gecontroleerd door een justitiële structuur, namelijk door het federaal parket, op advies van het College van procureurs-generaal. Men moet dan ook duidelijk de bereidheid tonen om in afwachting van de instelling van het federaal parket een systeem te vinden om de politiediensten te controleren. Dit voorlopig systeem moet uiteraard de nodige waarborg verlenen en moet efficiënt kunnen optreden. Aldus moet deze tijdelijke structuur aan de gebruikelijke regels worden onderworpen opdat elke betwisting wordt uitgesloten. Het advies van de Hoge Raad voor de Justitie lijkt dus aangewezen.

Het lid stipt aan dat de vermelding van het woord «tijdelijke» in het opschrift eerder vreemd voorkomt. De meeste wetten gelden voor beperkte tijd. Deze formulering lijkt hem niet geschikt.

Wat betreft het kwalificatieprobleem onderstreept een ander lid dat de Parlementaire Overlegcommissie bevoegd is om dergelijke betwistingen te beslechten.

Voorliggend wetsontwerp dient te worden gekwalificeerd als een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet. De bevoegdheden van het federaal parket en de federale magistraten worden bepaald in artikel 144bis van het Gerechtelijk Wetboek. Voorliggende wet last een bepaling in betreffende bevoegdheden van federale magistraten.

Le ministre conclut que le projet en discussion relève manifestement de l'application de l'article 78 de la Constitution.

Il attire l'attention sur l'urgence du projet. Si ce projet de loi ne peut pas être voté, il n'y aura, au 1er janvier 2001, aucun contrôle des services de police fédérale. Les diverses commissions d'enquête parlementaire (tueurs du Brabant, traite des êtres humains, enfants assassinés et disparus) ont pourtant indiqué clairement que ce segment de la police doit être placé sous contrôle. Sinon, les services de police risquent de s'appropriier à un moment donné le rôle des magistrats et de se mettre à diriger et à conduire l'enquête.

III. DISCUSSION

Un membre souligne que la proposition de loi initiale prévoyait que la loi réglait une matière visée à l'article 77 de la Constitution. La Chambre a décidé unilatéralement de la qualification, sans saisir la Commission parlementaire de concertation. Il y a lieu, semble-t-il, que celle-ci se prononce sur cette discussion.

L'intervenant confirme le point de vue du ministre, selon lequel il faut organiser un contrôle de la police fédérale. C'est d'ailleurs une conséquence de la concertation octopartite. La police doit être contrôlée par une structure judiciaire, à savoir le parquet fédéral, sur avis du Collège des procureurs généraux. Il faut, dès lors, montrer clairement que l'on a la volonté de trouver un système permettant de contrôler les services de police, en attendant la création du parquet fédéral. Ce système temporaire doit évidemment présenter les garanties nécessaires et doit pouvoir entrer en action de manière efficace. Il faut donc soumettre cette structure temporaire aux règles d'usage, pour prévenir toute contestation. Il semble aussi qu'il y ait lieu de demander l'avis du Conseil supérieur de la justice.

Le membre souligne que la présence du mot «temporaire» dans l'intitulé est assez bizarre. La plupart des lois sont applicables pour une durée limitée. La formulation ne lui semble pas opportune.

En ce qui concerne le problème de la qualification, un autre membre souligne que la Commission parlementaire de concertation est compétente pour trancher ce genre de litiges.

Il faut qualifier le projet de loi à l'examen, de projet réglant une matière visée à l'article 77 de la Constitution. Les compétences du parquet fédéral et des magistrats fédéraux sont régies par l'article 144bis du Code judiciaire. La loi en projet insère une disposition concernant les compétences des magistrats fédéraux. Au demeurant, il s'agit en l'occurrence de

Dit vormt trouwens de meest limitatieve interpretatie van artikel 77, 9°. Alle bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek zijn bicameraal. Het door de minister aangehaalde voorbeeld van toewijzing van een additionele bevoegdheid van een onderzoeksrechter betreft geen artikelen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek.

Er werd in de Kamer trouwens geen enkel formeel amendement ingediend op artikel 1, waardoor de Senaat wordt belet preventief de Parlementaire Overlegcommissie te raadplegen. Het verzoek om de Parlementaire Overlegcommissie in te schakelen is geenszins dilatoir.

Ten gronde gaat het lid akkoord met het feit dat het advies van de Hoge Raad voor de Justitie zou moeten worden gevraagd. Een andere regeling zou indruisen tegen de geest en de letter van het Octopus-akkoord. De magistraten die in afwachting van de inrichting van dit federaal parket zullen worden benoemd, hebben een feitelijk voordeel dat zij bepaalde functies reeds uitoefenen.

Een ander lid kan zich aansluiten bij de mening dat het hier om een verplicht bicameraal wetsontwerp gaat. Het wetsontwerp betreft de rechterlijke organisatie *stricto sensu*.

Ten gronde wijst spreekster erop dat het hier niet om een onschuldig wetsontwerp gaat dat er enkel is op gericht een leemte in te vullen. Het woord «tijdelijk» in het opschrift is niet gepast. Het wetsontwerp betreffende het federaal parket is immers in het geheel nog niet rond. De stemming in beide Kamers zal nog heel wat tijd in beslag nemen.

Het wetsontwerp strekt ertoe een belangrijke taak van controle op de politiediensten over te dragen aan magistraten die worden aangewezen door de minister van Justitie. De essentiële opdracht van de Hoge Raad voor de Justitie bestaat erin de onafhankelijkheid van de magistraten te waarborgen, in de zin van artikel 151 van de Grondwet. Het lijkt dan ook nodig het advies van deze Hoge Raad voor de Justitie in te winnen.

In zijn advies met betrekking tot de instelling van het federaal parket liet de Hoge Raad trouwens opmerken dat de instelling van het parket een vervanging meebrengt van de opdrachten van de nationaal magistraten. Het oorspronkelijke wetsvoorstel droeg de bevoegdheid van toezicht op de federale politie over van de federale procureur aan de nationaal magistraten. In voorliggend wetsontwerp wordt van dit systeem afgestapt. Een advies van de Hoge Raad voor de Justitie lijkt zich op te dringen.

Met betrekking tot de verwijzing naar artikel 144bis van het Gerechtelijk Wetboek om een andere kwalificatie te verantwoorden, merkt de minister op dat dit artikel nog niet in werking is getreden.

l'interprétation la plus limitative de l'article 77, 9°. L'ensemble des dispositions de la partie II du Code judiciaire doivent être examinées selon la procédure bicamérale. L'exemple cité par le ministre, à savoir celui de l'attribution d'une compétence supplémentaire à un juge d'instruction, ne concerne aucun article de la partie II du Code judiciaire.

D'ailleurs, à la Chambre, aucun amendement formel à l'article 1er n'a été déposé, ce qui a permis d'empêcher le Sénat de saisir préventivement la Commission parlementaire de concertation. La demande de saisir la Commission parlementaire de concertation n'est absolument pas une manœuvre dilatoire.

Quant au fond, le membre est d'accord pour que l'on demande l'avis du Conseil supérieur de la justice. Toute autre solution serait contraire à l'esprit et à la lettre de l'accord octopartite. Les magistrats qui seront nommés en attendant la création du parquet fédéral, ont l'avantage de fait d'exercer déjà certaines fonctions.

Un autre membre se rallie à l'opinion selon laquelle le projet en question est un projet à examiner obligatoirement selon la procédure bicamérale. Le projet de loi concerne l'organisation judiciaire *stricto sensu*.

Quant au fond, l'intervenant souligne qu'il ne s'agit pas d'un projet de loi innocent qui ne vise qu'à combler une lacune. Le mot «temporaire» qui figure dans l'intitulé, est inadéquat. En effet, le projet de loi concernant le parquet fédéral n'est pas encore prêt. Son adoption dans les deux Chambres prendra elle aussi pas mal du temps.

Le projet de loi vise à transférer une mission importante de contrôle des services de police à des magistrats qui seront désignés par le ministre de la Justice. La mission essentielle du Conseil supérieur de la justice est de garantir l'indépendance des magistrats, au sens de l'article 151 de la Constitution. Dès lors, il semble nécessaire de recueillir l'avis de ce Conseil supérieur de la justice.

Dans son avis relatif à la création du parquet fédéral, le Conseil supérieur a d'ailleurs fait remarquer que la création du parquet implique un changement dans les missions des magistrats nationaux. La proposition de loi originelle transférait la compétence en matière de contrôle de la police fédérale du procureur fédéral aux magistrats nationaux. Le projet de loi à l'examen s'écarte de ce système. Un avis du Conseil supérieur de la justice semble s'imposer.

En ce qui concerne la référence faite à l'article 144bis du Code judiciaire, pour justifier une autre qualification, le ministre fait observer que cet article n'est pas encore entré en vigueur.

De minister kan begrijpen dat de Senaat het kwalificatieprobleem wenst voor te leggen aan de parlementaire overlegcommissie. De wet zou echter moeten worden gestemd voor het kerstreces, om in werking te kunnen treden op 1 januari 2000. De Senaat moet zijn verantwoordelijkheden opnemen. Indien de wet volgende week niet tijdig wordt gestemd, zal er op 1 januari 2001 geen controle zijn. Elke partij moet het belang van de discussie juist inschatten.

De nationale magistraten zijn slechts twee, binnenkort drie, in aantal en zijn reeds volledig overbelast. Een bijkomende taak van toezicht op de politiediensten zou voor hen niet mogelijk zijn, met als gevolg dat de controle niet effectief zou zijn. Daarom werd gekozen voor de huidige formule.

Een lid kan niet instemmen met het feit dat de Senaat steeds op een draaije de wetsontwerpen moet stemmen. De Kamer neemt de nodige tijd en ook de commissie voor de Justitie van de Senaat moet in de mogelijkheid worden gesteld over de nodige tijd te beschikken om over deze belangrijke zaken te beraadslagen. Van verdragingsmanoeuvres is er hier geen sprake.

Over de grond van de zaak is een lid het eens met het amendement nr. 3 (*cf. supra*) dat bepaalt dat de magistraten worden aangewezen op voordracht van de Hoge Raad voor de Justitie. Het zal misschien wel noodzakelijk zijn hier een termijn in te bouwen. De kandidaten zouden dan binnen zeer korte tijd moeten worden voorgedragen. Dan nog zou de wet zeer snel in werking kunnen treden, terwijl alle waarborgen in verband met de aanwijzing van de kandidaten aanwezig zijn.

Een lid heeft de indruk dat de gevoerde discussie over de toepassing van artikel 77 of 78 van de Grondwet voornamelijk symbolisch is.

Het zou echter bijzonder ernstig zijn indien de federale politiediensten gedurende maanden zonder controle blijven.

Spreekster wil hiervoor niet verantwoordelijk geacht worden en vraagt de commissie zeer snel een beslissing te nemen.

Een lid herhaalt zijn bereidheid om een controlestructuur op de federale politiediensten op te zetten. Dit lijkt evident.

Anderzijds moet een niet betwistbare procedure worden gevolgd die identiek is aan die welke zal worden uitgebouwd in de definitieve wet op het federaal parket, dus met advies van de Hoge Raad voor de Justitie.

Het voordeel is dat zulke procedure niet zal worden betwist. Tevens kan de Hoge Raad voor de Justitie dan geen fundamentele kritiek uiten, aangezien zijzelf hun verantwoordelijkheden, weliswaar binnen zeer korte termijn, moeten opnemen.

Le ministre comprend le souhait du Sénat de soumettre le problème de la qualification à la commission parlementaire de concertation. Toutefois, la loi doit être adoptée avant les vacances de Noël pour pouvoir entrer en vigueur le 1er janvier 2000. Le Sénat doit prendre ses responsabilités. Si le projet de loi n'est pas adopté la semaine prochaine, il n'y aura aucun contrôle le 1er janvier 2001. Chaque partie doit évaluer correctement l'importance de la discussion.

Les magistrats nationaux ne sont que deux, bientôt trois, et ils sont déjà totalement surchargés. Il leur est impossible d'assurer une mission supplémentaire de contrôle des services de police avec pour conséquence que ce contrôle ne serait pas effectif. C'est pourquoi on a opté pour la formule actuelle.

Un membre ne peut pas admettre que le Sénat soit toujours contraint de voter les projets de loi dans la précipitation. La Chambre prend son temps et la commission du Sénat doit avoir la possibilité, elle aussi, de disposer du temps nécessaire pour délibérer de ces matières importantes. Il n'est pas question ici de manœuvres dilatoires.

Sur le fond, un membre approuve l'amendement n° 3 (*cf. ci-dessus*) qui prévoit de nommer les magistrats sur présentation du Conseil supérieur de la justice. Il sera peut-être nécessaire de prévoir un délai. Les candidats devraient alors être présentés à très court terme. Même ainsi, la loi pourrait entrer en vigueur très rapidement et toutes les garanties relatives à la désignation des candidats seraient présentes.

Un membre a l'impression que le débat sur l'application de l'article 77 ou de l'article 78 de la Constitution est essentiellement symbolique.

Par contre, il serait particulièrement grave que les services de police fédéraux restent plusieurs mois sans contrôle.

L'intervenante ne veut pas prendre cette responsabilité et elle demande à la commission de prendre très rapidement une décision.

Un membre répète qu'il est disposé à mettre en place une structure de contrôle des services de police fédéraux. Cela paraît évident.

D'un autre côté, il y a lieu de suivre une procédure non contestable, identique à celle qui sera élaborée dans la loi définitive sur le parquet fédéral, c'est-à-dire une procédure qui prévoit l'avis du Conseil supérieur de la justice.

L'avantage est que ce type de procédure ne sera pas contestée. De plus, le Conseil supérieur de la justice ne pourra pas alors émettre de critique fondamentale puisqu'il devra prendre lui-même ses responsabilités, même si c'est dans un délai très court.

Een lid is van oordeel dat een controle door magistraten op de federale politiediensten absoluut noodzakelijk is, en dit vanaf de eerste inrichting ervan. Dit is ook de verantwoordelijkheid van het Parlement.

Spreekster betreurt nog niet te beschikken over het verslag van de Kamer. Welke zijn de achterliggende motieven waarom de Kamer tot voorliggende tekst is gekomen?

Tussenkomst van de Hoge Raad voor de Justitie brengt een risico mee voor vertragingen. Bestaat er geen andere oplossing? Kan het college van procureurs-generaal geen magistraat aanwijzen voor een bepaalde termijn?

Een lid meent dat er goede argumenten voorhanden zijn om voorliggende tekst te kwalificeren als bevattende een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Indien de wet waarbij de taken worden toegewezen werd gekwalificeerd als vallend onder artikel 78 van de Grondwet, lijkt het hem logisch dat voorliggende tekst, die een artikel voegt in de betreffende wet, dezelfde weg volgt.

Een grondige discussie binnen de commissie voor de Justitie hierover lijkt aangewezen. Spreker kan instemmen met de bevoegdheid die aan de minister wordt gegeven om bepaalde magistraten aan te wijzen.

Hij vraagt zich af of deze bevoegdheid kan worden gegeven aan de Hoge Raad voor de Justitie. Het gaat immers niet om een benoeming, maar om een bepaalde functie van toezicht en leiding. Bovendien zou het een paar maanden duren indien men de Hoge Raad voor de Justitie zou raadplegen, die welbepaalde, langdurige procedureregels moet volgen.

Spreker stemt aldus liever in met de tekst aangenomen door de Kamer.

De minister blijft ervan overtuigd dat voorliggende tekst een aangelegenheid regelt als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Wat het voorstel betreft om het advies van de Hoge Raad voor de Justitie in te winnen, stipt de minister aan dat er geen wettelijke basis voorhanden is om deze aanstelling *sui generis* te laten kaderen in de procedureregels voor de Hoge Raad. Voor de aanwijzing van een federaal magistraat werd een profiel uitgeschreven. Deze procedure zal 240 dagen duren.

Indien deze regels zouden worden toegepast voor de aanstelling van een tijdelijke magistraat, zou elke controle over de politiediensten ontbreken gedurende ongeveer een jaar. Er bestaat bovendien geen procedure die zonder meer kan worden toegepast.

Verder heeft de minister het college van procureurs-generaal verzocht enkele kandidaten voor te dragen. Hij zal zich richten naar de voorstellen van

Un membre estime absolument indispensable que des magistrats contrôlent les services de police fédéraux, et ce dès leur création. Il est aussi de la responsabilité du Parlement qu'il en soit ainsi.

L'intervenante regrette qu'on ne dispose pas encore du rapport de la Chambre. Quels sont les motifs qui ont amené la Chambre au texte actuel?

Une intervention du Conseil supérieur de la justice comporte un risque de retards. N'y a-t-il aucune autre solution? Le collège des procureurs généraux ne pourrait-il pas désigner un magistrat pour une durée déterminée?

Un membre estime qu'il y a de bons arguments pour dire que le texte à l'examen règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution et le qualifier en conséquence.

Si la loi attribuant les missions a été qualifiée comme relevant de l'article 78 de la Constitution, il lui paraît logique que le texte à l'examen, qui insère un article dans la loi en question, suive la même voie.

Il lui paraît judicieux d'avoir un débat approfondi à ce sujet en commission de la Justice. L'intervenant peut approuver la compétence donnée au ministre de désigner certains magistrats.

Il se demande si cette compétence peut être donnée au Conseil supérieur de la justice. En effet, il ne s'agit pas d'une nomination, mais d'une fonction déterminée de contrôle et de direction. En outre il faudrait compter plusieurs mois si l'on devait saisir le Conseil supérieur de la justice, qui doit suivre certaines règles de procédure qui prennent du temps.

Le membre est donc plutôt enclin à approuver le texte adopté à la Chambre.

Le ministre reste convaincu que le texte à l'examen règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Quant à la proposition de solliciter l'avis du Conseil supérieur de la justice, il souligne qu'il n'y pas de base juridique pour insérer cette désignation *sui generis* dans les règles de procédure devant le Conseil supérieur. Un profil a été élaboré pour la désignation d'un magistrat fédéral. La procédure durera 240 jours.

Si ces règles étaient appliquées pour la désignation d'un magistrat provisoire, il n'y aurait aucun contrôle des services de police pendant environ un an. Par ailleurs, il n'existe aucune procédure qui puisse être appliquée sans plus.

En outre, le ministre a demandé au collège des procureurs généraux de présenter quelques candidats. Il suivra les propositions de celui-ci. Seules quel-

het college. Slechts weinig personen lijken geschikt voor de functie van toezicht op de politiediensten.

Ten slotte stipt de minister aan dat het niet zo eigenaardig is dat hij een beslissing neemt om iemand een bepaalde opdracht toe te wijzen. Een dergelijke opdracht kan bijvoorbeeld worden gegeven indien bijstand of reorganisatie binnen een bepaalde rechtbank noodzakelijk is.

Een praktisch voorbeeld betreft het «Super Club»-dossier, behandeld in het gerechtelijk arrondissement Hasselt. In dat dossier nam de minister van Justitie de beslissing een magistraat van Antwerpen te laten vorderen ter zitting. De minister kan het initiatief dus nemen om bepaalde personen aan te wijzen voor een bepaalde opdracht. *In casu* betreft het een tijdelijke opdracht.

Een andere oplossing is bovendien niet mogelijk, aangezien men zich niet kan veroorloven dat de federale politiediensten per 1 januari 2001 worden aangesteld zonder enige controle.

Een lid is van oordeel dat de vergelijking met het dossier «Super Club» niet relevant is. Deze aanstelling heeft niets te maken met het toezicht op de gehele federale politie.

Iedereen stemt ermee in dat een controle moet bestaan op de federale politie vanaf haar instelling van 1 januari 2001.

Men mag echter niet uit het oog verliezen dat de procedure die daarvoor zal worden gevolgd, als precedent kan worden beschouwd. Deze procedure moet onbetwistbaar zijn, zowel in rechte, als op democratisch vlak. Daarom lijkt het amendement nr. 3 (tussenkomst van de Hoge Raad voor de Justitie — *cf. infra*) aangewezen; een aanvullende bepaling die een termijn inlast lijkt raadzaam. Aldus worden alle doelstellingen ingevuld.

Een lid blijft van mening dat het voorliggende ontwerp veel verder gaat dan een beperkte delegatie van opdrachten waarmee de minister eventueel kan worden geconfronteerd. Het betreft hier de controle op de politie. Het ontwerp houdt een structurele wijziging in.

De federale politie wordt ingericht op 1 januari 2001. Dit moet echter worden gerelativeerd. Andere wetten houden bepalingen in die stellen dat bepalingen van het statuut slechts later van toepassing worden. Aldus zal het systeem in zijn geheel niet functioneren op 1 januari 2001.

Spreker kan zich aansluiten bij het zoeken naar een oplossing *ad hoc*. De Hoge Raad moet daar echter op een of andere manier bij worden betrokken.

Met betrekking tot de kwalificatie, en meer bepaald met betrekking tot artikel 144*bis*, verwijst

ques personnes semblent être aptes à exercer une fonction de contrôle des services de police.

Enfin, le ministre souligne que la décision de sa part, de confier une mission déterminée à une personne n'est pas tellement bizarre. L'on confie une telle mission à une personne donnée, par exemple, quand un tribunal a besoin d'une assistance ou d'une réorganisation.

L'exemple du dossier «Super Club», qui a été traité dans l'arrondissement judiciaire d'Hasselt est un exemple plus pratique. Dans ce dossier, le ministre de la Justice a décidé de charger un magistrat d'Anvers du réquisitoire à l'audience. Le ministre peut donc désigner certaines personnes pour certaines missions. La mission en question n'était qu'une mission temporaire.

Il n'y a d'ailleurs aucune autre solution, car l'on ne peut pas se permettre de mettre en place les services de police fédéraux à partir du 1er janvier 2001 en l'absence de tout contrôle.

Un membre estime que la comparaison avec le dossier «Super Club» n'est pas pertinente. La désignation en question n'a rien à voir avec le contrôle de la police fédérale globale.

Tout le monde s'accorde à dire qu'il faudra contrôler la police fédérale dès sa création, le 1er janvier 2001.

L'on ne saurait toutefois perdre de vue que l'on pourra considérer que la procédure qui sera suivie constitue un précédent. Cette procédure ne doit soulever aucune contestation, ni en droit ni au regard des principes démocratiques. C'est pourquoi l'amendement n° 3 (intervention du Conseil supérieur de la justice — *cf. infra*) lui semble opportun; il lui semble qu'il y a lieu d'insérer une disposition complémentaire pour prévoir un délai. L'on pourra atteindre ainsi l'ensemble des objectifs assignés.

Un membre reste d'avis que le projet de loi à l'examen concerne bien plus qu'une délégation limitée de missions, à laquelle le ministre pourrait être confronté. Il est question en l'occurrence du contrôle de la police. Le projet apporte une modification structurelle.

La police fédérale sera créée le 1er janvier 2001. Il faut toutefois relativiser les choses. D'autres lois contiennent des dispositions qui prévoient que certaines dispositions du statut en question n'entreront en vigueur qu'ultérieurement. Le système ne fonctionnera donc pas intégralement le 1er janvier 2001.

L'intervenant est d'accord pour que l'on cherche une solution *ad hoc*. Toutefois, il faut associer d'une manière ou d'une autre à la recherche le Conseil supérieur.

En ce qui concerne la qualification et, plus particulièrement, l'article 144*bis*, l'intervenant renvoie à la

spreker naar de rechtspraak van het Hof van Cassatie die stelt dat de wet bestaat, ook al is zij nog niet van kracht. Hier wordt de notie van artikel 144*bis* (de federale magistraat) gebruikt in een bevoegdheidsinvulling. Zelfs al beschouwt men dat artikel 144*bis* nog niet bestaat, dan betreft voorliggende wet een aanvulling op dit hoofdstuk van het Gerechtelijk Wetboek. Artikel 77, 9°, van de Grondwet is duidelijk toepasselijk.

De materiële aanknopingspunten zijn beslissend. Het betreft een bevoegdheid van het openbaar ministerie en verder betreft het een structurele hervorming, namelijk de controle van de magistratuur op de politie. De gedachte dat de Senaat een bijzondere zorg moet hebben voor de bewaking van de fundamentele rechten, heeft men willen uitdrukken in de eis van de verplichte tweekamerbehandeling van de essentiële elementen voor de organisatie van justitie. Het gaat geenszins om een prestigestrijd, die het algemeen welzijn niet dient.

Een lid vraagt waarom van het oorspronkelijke wetsvoorstel werd afgestapt. Deze tekst komt tegemoet aan de bekommernissen. De overbevraging van de nationaal magistraten lijkt een excuus. Ook andere magistraten zijn overbelast.

De minister verduidelijkt dat de oorspronkelijke piste, die werd voorgesteld door de heer Schins, werd opzijgeschoven om twee redenen.

Ten eerste zijn er slechts twee, binnenkort drie, nationaal magistraten. Er bestaat geen procedure meer om andere nationaal magistraten aan te wijzen. Deze procedure werd geschrapt ten voordele van de federale magistraat. De nationaal magistraten kunnen onmogelijk worden belast met dit luik van controle op de politiediensten.

Bovendien is dit een gespecialiseerde materie.

Verder is de taak van controle onverenigbaar met de taak van coördinatie.

Een lid verduidelijkt zijn standpunt als volgt.

Het voorliggend ontwerp vertoont twee problemen.

Een eerste probleem betreft de kwalificatie. Dit is een essentieel element. Het feit dat het voorstel in de Kamer eenzijdig werd geherkwalificeerd, is niet aanvaardbaar. Het ontwerp raakt duidelijk aan de rechterlijke organisatie en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 77 van de Grondwet.

Een tweede probleem bevindt zich op het inhoudelijke vlak. Er moet inderdaad een controlestructuur worden opgezet vanaf 1 januari 2001. De toewijzing van deze taak aan vier magistraten is noodzakelijk. Nochtans moet de procedure voor de aanwijzing van deze personen op de meest aanvaardbare wijze gebeu-

jurisprudence de la Cour de cassation, selon laquelle la loi existe même si elle n'est pas encore en vigueur. En l'occurrence, l'on utilise la notion inscrite à l'article 144*bis* (le magistrat fédéral) en vue de définir une compétence. Même si l'on considère que l'article 144*bis* n'existe par encore, la loi en projet complète le chapitre en question du Code judiciaire. Il est clair que l'article 77, 9°, de la Constitution est applicable.

Les points de référence matériels sont décisifs. Il est question d'une compétence du ministère public et d'une réforme structurelle, à savoir l'organisation du contrôle de la police par la magistrature. L'on a voulu exprimer l'idée selon laquelle le Sénat doit veiller tout particulièrement à la sauvegarde des droits fondamentaux en exigeant que l'examen bicaméral des éléments essentiels de l'organisation de la justice se fasse selon la procédure bicamérale obligatoire. Il ne s'agit en aucun cas d'une lutte pour le prestige, qui ne servirait pas l'intérêt général.

Un membre demande pourquoi l'on s'est écarté de la proposition de loi initiale, qui répondait à certaines préoccupations. Un recours excessif aux magistrats nationaux semble être une raison. Les autres magistrats sont eux aussi surchargés.

Le ministre précise que l'on s'est écarté de la piste originelle proposée par M. Schins, et ce, pour deux raisons.

D'abord, parce qu'il n'y a que deux magistrats nationaux, même s'il y en aura bientôt trois. La procédure pour désigner d'autres magistrats nationaux n'existe plus. Elle a été supprimée et remplacée par la procédure de désignation du magistrat fédéral. Il est impossible de charger les magistrats nationaux de ce volet du contrôle des services de police.

En outre, la matière en question est une matière spécialisée.

Par ailleurs, la mission de contrôle est incompatible avec la mission de coordination.

Un commissaire explique son point de vue comme suit.

Le projet en discussion soulève deux problèmes.

Le premier concerne la qualification. Il s'agit d'un élément essentiel. Le fait que la proposition ait été requalifiée unilatéralement par la Chambre est inadmissible. Le projet touche manifestement à l'organisation judiciaire et tombe donc dans le champ d'application de l'article 77 de la Constitution.

Un second problème se situe au niveau du contenu. Il faut effectivement mettre sur pied une structure de contrôle à partir du 1er janvier 2001. Il serait opportun de confier cette tâche à quatre magistrats. Toutefois, la procédure de désignation de ces personnes doit se faire de la manière la plus acceptable. La meilleure

ren. De beste oplossing zou zijn dat de Hoge Raad voor de Justitie hierin tussenkomt.

Het amendement nr. 3 wijst in die richting (*cf. supra*).

Spreker gaat wel akkoord om een termijn in te lassen. De Hoge Raad voor de Justitie zou aldus verplicht worden binnen korte tijd een advies te geven.

Een lid is het niet eens met de stelling van voorgaande spreker. Het betreft *in casu* geen bevoegdheid van de Hoge Raad voor de Justitie. Het gaat immers niet om een benoeming of een mandaat, maar wel om een opdracht.

De unanieme wens van de commissie is dat er een controle is op 1 januari 2001. Het lijkt dan ook niet verstandig te sleutelen aan voorliggend ontwerp dat trouwens berust op een zeer grote meerderheid in de Kamer van volksvertegenwoordigers.

De Senaat kan de verantwoordelijkheid niet nemen dat een controle wordt opgezet die praktisch onuitvoerbaar is. Het lijkt raadzaam de tekst te behouden zoals aangenomen door de Kamer.

Een lid is van oordeel dat niets belet de Hoge Raad voor de Justitie een bevoegdheid toe te wijzen in een welbepaald geval. Het gaat om een voorlopige toestand. Het lijkt hem geen onmogelijke opdracht voor de Hoge Raad om zeer snel vier magistraten aan te wijzen.

De minister wijst op het probleem dat er geen procedure is voorzien voor de aanwijzing van magistraten door de Hoge Raad voor de Justitie. Een wetswijziging is noodzakelijk.

Een advies van de Hoge Raad voor de Justitie wordt bovendien verplicht voorafgegaan door een oproep tot de kandidaten. Dit neemt minstens dertig dagen in beslag.

Men moet voor ogen houden dat de tijdelijke wet in ontwerp ophoudt te bestaan zodra de wet op het federaal parket wordt aangenomen. Voorliggend wetsontwerp strekt er enkel toe een lacune op te vullen. Beroep op de Hoge Raad voor de Justitie lijkt niet aangewezen. Men moet rekening houden met de verantwoordelijkheid die volgt indien er geen controle is op 1 januari 2001.

Een lid heeft de indruk dat de Senaat het mes op de keel wordt gezet. Het lijkt hem logisch dat men bij de aanwijzing bepaalde waarborgen wil inbouwen, en deze niet zonder meer overlaat aan de minister van Justitie.

Een ander lid sluit zich aan bij een voorgaande spreker. Het is ook de verantwoordelijkheid van de Senaat te zorgen dat er een controle is op 1 januari 2001.

Spreekster wijst erop dat voorliggende tekst voortspuit uit een reactie van de heer Bourgeois. Wat zou

solution serait de faire intervenir le Conseil supérieur de la justice.

L'amendement n° 3 va dans ce sens (*cf. supra*).

L'intervenant est d'accord pour que l'on fixe un délai qui obligerait le Conseil supérieur de la justice à rendre très rapidement un avis.

Un commissaire dit ne pas partager le point de vue du préopinant. On ne peut pas parler en l'occurrence d'une compétence du Conseil supérieur de la justice. Il est en effet question non pas d'une nomination ou d'un mandat, mais d'une mission.

Le souhait unanime de la commission, c'est qu'il y ait un contrôle au 1er janvier 2001. L'on serait donc mal inspiré si l'on se mettrait à remanier le projet de loi en discussion, qui a d'ailleurs été adopté à une très large majorité à la Chambre des représentants.

Le Sénat ne peut pas prendre la responsabilité d'organiser un contrôle qui soit pour ainsi dire impossible. Il paraît opportun de maintenir le texte tel qu'il a été voté par la Chambre.

Un membre considère que rien n'empêche le Conseil supérieur de la justice d'attribuer une compétence dans un cas bien déterminé. Il s'agit d'une situation temporaire. Il ne lui semble pas que désigner très rapidement quatre magistrats constitue une mission impossible pour le Conseil supérieur.

Le ministre évoque le problème de l'absence de procédure pour la désignation de magistrats par le Conseil supérieur de la justice. Une modification de la loi s'impose.

En outre, un avis du Conseil supérieur de la justice doit obligatoirement être précédé d'un appel aux candidats, ce qui prend au moins trente jours.

Il ne faut pas perdre de vue que la loi temporaire en projet cessera d'exister dès que la loi concernant le parquet fédéral aura été votée. Le projet de loi en discussion vise uniquement à combler une lacune. Il ne semble pas indiqué de faire appel au Conseil supérieur de la justice. Il convient de tenir compte de la responsabilité qu'il y aura à assumer si aucun contrôle n'est exercé au 1er janvier 2001.

Un membre dit avoir l'impression que le Sénat s'est vu mettre le couteau sur la gorge. Il lui semble logique que l'on veuille prévoir certaines garanties pour ce qui est de la désignation et qu'on ne charge pas sans plus le ministre de la Justice de la faire.

Une autre membre dit partager l'avis d'un intervenant précédent. Il appartient également au Sénat de veiller à ce qu'il y ait un contrôle au 1er janvier 2001.

Elle souligne que le texte en discussion résulte d'une réaction de M. Bourgeois. Qu'aurait proposé le

de minister hebben voorgesteld indien de kamerleden geen initiatief terzake zouden hebben genomen?

De minister antwoordt dat de regering een amendement klaar had op de wet inzake de politiehervorming. Deze aangelegenheid kwam ter sprake toen het college van procureurs-generaal werd gehoord in het ontwerp inzake het federaal parket. Aldus werd de beslissing genomen door een aantal leden van de commissie voor de Justitie om een wetsvoorstel in te dienen dat de opdracht van controle voorlopig toewijst aan de nationaal magistraat. De minister kon zich oorspronkelijk hierbij aansluiten omdat dit de snelste weg leek om een effectieve controle te hebben op 1 januari 2001.

De minister kan aannemen dat de Senaat reserves heeft over de voorliggende tekst. Er moet echter zo snel mogelijk naar een pragmatische oplossing worden gezocht.

Een lid merkt op dat artikel 2 van voorliggend ontwerp bepaalt dat de minister de magistraten aanwijst, na het advies te hebben ingewonnen van het college van procureurs-generaal. Hoe zal hij praktisch te werk gaan? Hoeveel tijd zal dit in beslag nemen?

De minister antwoordt dat er reeds een brief werd verstuurd naar het college van procureurs-generaal, waarbij hen het profiel van de magistraten werd kenbaar gemaakt en waarbij het college werd verzocht namen van kandidaten die aan dit profiel beantwoorden, door te geven. Het geëiste profiel is hetzelfde als dat van de federale magistraat.

IV. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Mevrouw Nyssens en de heer Vandenberghe dienen een amendement in (Stuk Senaat, nr. 2-596/2, amendement nr. 1) dat het amendement nr. 2 overneemt, dat in de Kamer werd ingediend door de heer Bourgeois c.s. (Stuk Kamer nr. 50-991/2).

Gelet op de diverse bevoegdheden van de federale procureur wordt voorgesteld alle bevoegdheden bij wijze van tijdelijke wet over te dragen aan de nationaal magistraten. Het amendement vermeldt de diverse bevoegdheden.

Er is een algemeen vertrouwen in de nationaal magistraten. Zij lijken de meest aangewezen personen om tijdelijk de bevoegdheden van de federale procureur waar te nemen.

De minister verwijst naar zijn vroegere uiteenzetting (zie III. Algemene bespreking). De nationaal magistraten hebben niet de mogelijkheid bijkomende taken waar te nemen. Bovendien zijn er slechts weinig magistraten die vertrouwd zijn met politiezaken. Daarom ook werd aan de procureurs-generaal gevraagd namen mede te delen. Procureur-generaal Ladrière is immers vertrouwd met deze materie en kan dus personen aanwijzen die in de diverse rechts-

ministre si les représentants n'avaient pas pris d'initiative en la matière?

Le ministre répond que le gouvernement avait préparé un amendement sur la loi en matière de réforme des polices. Cette question a été abordée lorsque le collège des procureurs généraux a été entendu à propos du projet concernant le parquet fédéral. Plusieurs membres de la commission de la Justice ont ainsi décidé de déposer une proposition de loi attribuant temporairement la mission de contrôle au magistrat national. Le ministre a pu d'emblée se rallier à cette proposition, parce que le faire semblait être la voie la plus rapide pour arriver à disposer d'un contrôle effectif le 1er janvier 2001.

Le ministre peut admettre que le Sénat émette des réserves à propos du texte en discussion. Il faut toutefois chercher le plus rapidement possible une solution pragmatique.

Un membre fait observer que l'article 2 du projet à l'examen dispose que le ministre désigne les magistrats après avoir pris l'avis du collège des procureurs généraux. Comment procédera-t-il dans la pratique? Combien de temps lui faudra-t-il?

Le ministre répond qu'une lettre a déjà été envoyée au collège des procureurs généraux pour leur communiquer le profil des magistrats et leur demander de transmettre les noms des candidats qui répondaient à ce profil. Le profil requis est le même que celui que devra avoir le magistrat fédéral.

IV. DISCUSSION DES ARTICLES

Mme Nyssens et M. Vandenberghe déposent un amendement (doc. Sénat, n° 2-596/2, amendement n° 1) qui reprend l'amendement n° 2 déposé à la Chambre des représentants par M. Bourgeois et consorts (doc. Chambre n° 50-991/2).

Vu les compétences multiples du procureur fédéral, il est proposé de conférer, par une loi temporaire, toutes les compétences aux magistrats nationaux. L'amendement mentionne les différentes compétences concernées.

Les magistrats nationaux jouissent de la confiance générale. Ils semblent être les personnes les plus indiquées pour exercer temporairement les compétences du procureur fédéral.

Le ministre renvoie à l'exposé qu'il a fait antérieurement (cf. III. Discussion générale). Les magistrats nationaux sont dans l'impossibilité de se charger de tâches supplémentaires. Le nombre de magistrats familiarisés avec les questions policières est en outre limité. C'est pourquoi il a été demandé aux procureurs généraux de communiquer des noms. Le procureur général Ladrière connaît en effet cette matière et il est donc à même de désigner les personnes qui, dans

gebieden op de hoogte zijn van de werking van de politiediensten.

Een lid wijst op het feit dat de voorliggende tekst enkel bepaalt dat het college een advies geeft aan de minister. Dit advies is uiteraard niet bindend. Is het niet raadzaam te vermelden dat de aanwijzing gebeurt in overleg met het college van procureurs-generaal.

De minister verzekert dat het college van procureurs generaal hem goed zal informeren over wie de juiste kandidaten zijn om deze opdrachten waar te nemen. Uiteraard zal hij dit advies volgen.

De heer Vandenberghe dient een amendement nr. 2 in (Stuk Senaat, nr. 2-596/2), dat ertoe strekt artikel 1 te vervangen en de herkwalficatie door te voeren.

Nooit werd betwist dat een wet die betrekking heeft op deel II van het Gerechtelijk Wetboek een bicamerale materie uitmaakt. In de vorige legislatuur werd trouwens een compromis gesloten waarbij werd bepaald dat ook bepalingen uit een ander deel van het Gerechtelijk Wetboek of uit andere wetten bicameraal zijn, indien zij een essentieel karakter hebben en een structurele wijziging van de rechterlijke organisatie betreffen.

Spreeker verwijst naar het advies van de Raad van State van 10 oktober 1995 en naar het werk van professor Velaers, *De Grondwet en de Raad van State*. De Raad van State verleent nog een meer vergaande draagwijdte aan de interpretatie van artikel 77. Zij stelt dat iedere bevoegdheidsomschrijving van de magistratuur een bicamerale materie uitmaakt.

Zelfs in de meest minimalistische interpretatie dient voorliggend ontwerp te worden gekwalificeerd als verplicht bicameraal.

Het besproken ontwerp wijzigt in feite artikel 144bis van het Gerechtelijk Wetboek dat het statuut van de federale magistraat vastlegt. Een daarop anti-cipatief ontwerp verdient dezelfde kwalificatie.

Bovendien valt de voorgestelde bepaling *ratione materiae* onder de titel «Organisatie van het openbaar ministerie». Men kan niet stellen dat het toewijzen van de controle op de nationale politie geen structurele maatregel betreft.

Het betreft dus ongetwijfeld een bicamerale materie, in welke wet men de wijziging ook doorvoert. Men kan artikel 77 niet ontwijken door de structurele wijziging niet in het Gerechtelijk Wetboek, maar in een andere wet te plaatsen.

Een lid wijst erop dat dezelfde argumenten niet werden weerhouden bij de wet tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, die werd gekwalificeerd als optioneel bicameraal.

les différents ressorts, sont au fait du fonctionnement des services de police.

Un membre attire l'attention sur le fait que le texte à l'examen dispose uniquement que le Collège émet un avis à l'intention du ministre. Il va de soi que cet avis n'est pas contraignant. Est-ce qu'il ne serait pas souhaitable de mentionner que la désignation se fait en concertation avec le collège des procureurs généraux ?

Le ministre assure que le Collège des procureurs généraux l'informerait de manière adéquate sur les candidats le mieux à même de remplir ces tâches. Il va bien entendu suivre cet avis.

Monsieur Vandenberghe dépose un amendement (doc. Sénat, n° 2-596/2, amendement n° 2), qui tend à remplacer l'article 1er et à changer la qualification.

On n'a encore jamais contesté qu'une loi portant sur le titre II du Code judiciaire constitue une matière bicamérale. D'ailleurs, au cours de la législature précédente, un compromis avait été élaboré en vertu duquel les dispositions d'une autre partie du Code judiciaire ou d'autres lois, sont également bicamérales si elles revêtent un caractère essentiel et si elles visent une modification structurelle de l'organisation judiciaire.

L'intervenant renvoie à l'avis du Conseil d'État du 10 octobre 1995 ainsi qu'à l'ouvrage du professeur Velaers intitulé «*De Grondwet en de Raad van State*». Le Conseil d'État élargit encore la portée de l'interprétation de l'article 77 et pose que toute définition de la compétence des magistrats est une matière bicamérale.

Même si on adopte l'interprétation la plus minimaliste, le projet de loi à l'examen doit être qualifié comme relevant de la procédure obligatoirement bicamérale.

En fait, le projet de loi modifie l'article 144bis du Code judiciaire qui fixe le statut du magistrat fédéral. Un projet de loi qui anticipe cette modification mérite la même qualification.

De plus, *ratione materiae*, la disposition proposée figure sous le titre «Organisation du ministère public». On ne peut pas affirmer que l'attribution du contrôle sur la police nationale n'est pas une mesure structurelle.

Il s'agit dès lors incontestablement d'une matière bicamérale, quelle que soit la loi dans laquelle on effectue la modification. On ne peut pas éluder l'article 77 en inscrivant les changements structurels dans une loi plutôt que dans le Code judiciaire.

Un membre signale qu'on n'a pas retenu ces arguments en ce qui concerne la loi organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, laquelle a été qualifiée comme relevant de la procédure optionnellement bicamérale.

De indiener van het amendement behoudt zijn standpunt en verwijst naar zijn uiteenzettingen terzake. Alle bepalingen met betrekking tot het federaal parket zijn trouwens verplicht bicameraal. Het toezicht op de politiediensten maakt deel uit van de wet op het federaal parket. Het anticipatief ontwerp moet op dezelfde wijze worden gekwalificeerd.

Naar aanleiding van deze bespreking beslist de commissie de voorzitter van de Senaat te verzoeken het ontwerp voor te leggen aan de parlementaire overlegcommissie, teneinde een oplossing te bieden voor het kwalificatieprobleem.

De heren Mahoux, Istasse en Dubié dienen een amendement in (Stuk Senaat, nr. 2-596/2, amendement nr. 3) dat beoogt de aanwijzing van de personen die de controle tijdelijk zullen uitvoeren, unaniem te laten gebeuren. Aangezien magistraten voortaan benoemd worden op voordracht van de Hoge Raad voor de Justitie lijkt het nuttig ook de magistraten die met deze opdracht belast worden, te laten benoemen op voordracht van dezelfde Raad.

Een der indieners stipt aan dat hij wel bereid is de invoeging van een termijn in overweging te nemen.

Een lid kan op het eerste gezicht stellen dat de aanwijzing van magistraten volgens een andere procedure dan die vastgelegd in artikel 151 van de Grondwet juridisch niet voldoet. De Hoge Raad voor de Justitie heeft overeenkomstig artikel 151 van de Grondwet de bevoegdheid gekregen voordrachten van kandidaten te doen voor allerlei functies van rechterlijke aard.

Het argument van de minister lijkt te zijn dat het *in casu* niet gaat om een benoeming, maar om een opdracht. Dit argument is niet vol te houden. De personen die aangewezen worden, worden in feite federaal magistraat. Dit is een nieuwe instelling en betreft dus een benoeming.

De aangewezen personen zullen de opdracht van federaal magistraat uitoefenen, wat ook het argument van de verplichte tweekamerbehandeling kracht bijzet.

Men kan zich verder afvragen of het gelijkheidsbeginsel niet wordt geschonden als men voorbijgaat aan het advies van de Hoge Raad voor de Justitie. Indien de Hoge Raad voor de Justitie wordt uitgesloten, bestaat het risico van een verhaal bij het Arbitragehof (artikelen 151 en 10 en 11 van de Grondwet).

Voor zulk belangrijk ontwerp had men best het advies van de Raad van State gevraagd.

Degenen die de bevoegdheden tijdelijk uitoefenen, zouden voordeel kunnen hebben bij de kandidaatstelling voor de definitieve benoeming van het federaal parket.

L'auteur de l'amendement maintient son point de vue et renvoie à ses exposés à ce sujet. D'ailleurs, toutes les dispositions relatives au parquet fédéral relèvent de la procédure obligatoirement bicamérale. Le contrôle sur les services de police fait partie de la loi sur le parquet fédéral. Le projet de loi anticipatif doit être qualifié de la même manière.

À l'issue de cette discussion, la commission décide d'inviter le président du Sénat à soumettre les projets de loi à la commission parlementaire de concertation en vue de résoudre le problème de la qualification.

MM. Mahoux, Istasse et Dubié déposent un amendement (doc. Sénat, n° 596/2, amendement n° 3) qui tend à prévoir que la désignation des personnes qui sont appelées à exercer temporairement le contrôle doit se faire à l'unanimité. Les magistrats étant désormais nommés sur présentation du Conseil supérieur de la justice, il semble opportun que les magistrats désignés à cette mission de contrôle le soient également.

Un des auteurs note qu'il est cependant prêt à envisager d'inscrire un délai.

Un membre affirme qu'à première vue, la désignation de magistrats selon une autre procédure que celle qui est définie à l'article 151 de la Constitution est insatisfaisante du point de vue juridique, dès lors que l'article 151 de la Constitution habilite le Conseil supérieur de la Justice à présenter les candidats à diverses fonctions à caractère judiciaire.

Le ministre semble arguer qu'il s'agit en l'espèce non pas d'une nomination mais d'une mission. Cet argument ne tient pas. Les personnes désignées deviennent en fait des magistrats fédéraux. Comme il s'agit d'une nouvelle institution, il est donc question d'une nomination.

Les personnes désignées exerceront la mission de magistrat fédéral, ce qui renforce aussi l'argument de la procédure bicamérale obligatoire.

On peut se demander en outre si le fait de passer outre à l'avis du Conseil supérieur de la Justice ne constitue pas une violation du principe d'égalité. Si le Conseil supérieur de la Justice est mis sur la touche, il y a un risque de voir former des recours devant la Cour d'arbitrage (articles 151 et 10 et 11 de la Constitution).

À propos d'un sujet d'une telle importance, il aurait été préférable de demander l'avis du Conseil d'État.

Les personnes qui exercent des compétences à titre temporaire pourraient être avantagées le jour où elles posent leur candidature à une nomination définitive au parquet fédéral.

Spreker besluit dat men best elke discussie uitsluit. De wet moet grondig worden nagekeken en de benoemingen moeten kunnen gebeuren binnen de kortst mogelijke tijd. Het is trouwens niet juist dat de politiehervorming volledig van toepassing is op 1 januari 2001. Er zal niet overal in het land in 2001 federale politie zijn.

Ook vandaag bestaat er geen controle. Men moet dus niet al te overhaast te werk gaan. Een zo groot mogelijke rechtszekerheid moet worden nagestreefd.

Een lid stipt aan dat een procedure met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie een hele tijd zal in beslag nemen. Het lijkt niet mogelijk een procedure in te stellen voor 1 januari 2001 die de kandidaten de nodige waarborgen biedt.

Bovendien vreest voorgaande spreker dat de hele procedure in de wet dient te worden ingeschreven (voorwaarden, termijnen, beroepsmogelijkheden, hoorrecht, enz.).

Een ander lid antwoordt dat ook de voorgestelde procedure, namelijk aanwijzing door de minister met advies van het college van procureurs-generaal, geen waarborgen biedt.

Voorgaande spreker stipt aan dat de minister onder een parlementaire controle valt.

Het lid acht dit niet voldoende als waarborg voor de kandidaten.

Een ander lid onderstreept dat het slechts om een overgangsmaatregel gaat. Het Parlement moet zijn verantwoordelijkheid nemen opdat er een effectieve controle zou bestaan. Alle waarborgen van procedure zullen bestaan bij de definitieve wet.

De minister onderstreept dat het evident is dat de federale procureur en de federale magistraten, vandaag niet bestaan. Anders heeft voorliggend ontwerp geen nut.

Wat de bevoegdheden en het takenpakket betreft van de federale procureur en de federale magistraten, ligt het anders. Artikel 144*bis* bevat de algemene noemer van het takenpakket van het federaal parket ten aanzien van de politiediensten. Het federaal parket wordt aldus belast met het toezicht op de werking van de politiedienst. De concrete taken en bevoegdheden vindt men echter terug in de wet van 7 december 1998. Wanneer men deze wet uitpluist, vindt men op 12 verschillende plaatsen taken en opdrachten waarmee de federale procureur en/of de federale magistraten zullen worden belast. Deze artikelen zijn reeds gedeeltelijk in werking en treden ten laatste op 1 januari 2001 in werking. Er is dus geen federale procureur of federale magistraten, maar het takenpakket zoals bepaald in de wet van 7 december 1998 bestaat reeds. Het ontwerp van tijdelijke wet strekt ertoe dat takenpakket tijdelijk, tot de installatie

L'intervenant conclut qu'il vaut mieux exclure toute discussion. La loi doit être examinée attentivement et les nominations doivent pouvoir intervenir le plus rapidement possible. Il n'est d'ailleurs pas exact que la réforme de la police sera entièrement applicable le 1er janvier 2001. Il n'y aura pas de police fédérale partout en Belgique en 2001.

Il n'y a pas non plus de contrôle à l'heure actuelle. Il ne faut donc pas agir dans la précipitation. Il faut par contre tendre vers la plus grande sécurité juridique possible.

Un membre souligne qu'une procédure relative au Conseil supérieur de la Justice prend beaucoup de temps. Il ne semble pas possible d'engager avant le 1er janvier 2001 une procédure qui offre les garanties nécessaires aux candidats.

Le préopinant craint en outre que toute la procédure ne doive être inscrite dans la loi (conditions, délais, voies de recours, droit à être entendu, etc.).

Un autre membre répond que la procédure proposée, à savoir la désignation par le ministre sur avis du Collège des procureurs généraux, n'offre aucune garantie non plus.

L'intervenant précédent souligne que le ministre est soumis au contrôle parlementaire.

Le membre estime que cette garantie ne suffit pas pour les candidats.

Un autre membre souligne qu'il ne s'agit que d'une mesure transitoire. Le Parlement doit prendre ses responsabilités pour qu'un contrôle effectif soit mis en place. Toutes les garanties de procédure existeront dans la loi définitive.

Le ministre souligne qu'il est évident que le procureur fédéral et les magistrats fédéraux n'existent pas aujourd'hui. Sans quoi le présent projet serait sans objet.

Il en va tout autrement pour les compétences et les tâches du procureur fédéral et des magistrats fédéraux. L'article 144*bis* contient le dénominateur commun des tâches du parquet fédéral à l'égard des services de police. Le parquet fédéral est donc chargé de surveiller le fonctionnement du service de police. Les tâches concrètes et les compétences figurent cependant dans la loi du 7 décembre 1998. Lorsque l'on épluche cette loi, on retrouve à 12 endroits différents des tâches et missions qui seront confiées au procureur fédéral et/ou au magistrat fédéral. Une partie de ces articles est déjà entrée en vigueur et les derniers entreront en vigueur au plus tard le 1er janvier 2001. Il n'y a donc pas de procureur fédéral ni de magistrats fédéraux, mais les tâches définies dans la loi du 7 décembre 1998 existent déjà. Le projet de loi temporaire a pour objet de confier temporairement, jusqu'à l'installation du parquet fédéral,

van het federaal parket, te laten uitoefenen door reeds bestaande magistraten binnen het openbaar ministerie. Vandaar lijkt het dat dit ontwerp wellicht niet onder het toepassingsgebied van artikel 151 van de Grondwet valt. Er worden immers geen magistraten benoemd. Er wordt enkel aan bestaande magistraten een takenpakket gegeven dat reeds voorhanden is of voorhanden zal zijn vanaf 1 januari 2001. Het lijkt dus niet noodzakelijk dat de Hoge Raad voor de Justitie tussenkomt.

Wat betreft de schending van het gelijkheidsbeginsel, omdat een persoon die dergelijke taken *ad interim* heeft uitgeoefend bevoordeeld zou zijn bij een kandidaatstelling voor het federaal parket, heeft de vertegenwoordiger van de minister volgende mening. Als men aanneemt dat hierdoor het gelijkheidsbeginsel wordt geschonden, wat de minister in het midden laat, dan wordt dit vandaag de dag frequent geschonden.

Hij verwijst naar de situatie waarbij een substituut van het parket van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge door de procureur-generaal te Gent wordt gedelegeerd om in het parket-generaal tijdelijk de taken van substituut-procureur-generaal uit te oefenen. Er is ook het geval bekend van een substituut procureur-generaal te Brussel die tijdelijk toegevoegd is aan het parket van het Hof van Cassatie. Ook in de dagdagelijkse praktijk kan men dan gewag maken van de schending van het gelijkheidsbeginsel, omdat bepaalde personen de gelegenheid krijgen door interne beslissingen van korpsoversten, bepaalde taken waar te nemen en hierin hun bekwaamheid te bewijzen.

Mevrouw Staveaux dient een subamendement in op amendement nr. 1 (Stuk Senaat, nr. 2-596/2, amendement nr. 4), dat ertoe strekt in het eerste lid na de woorden «na overleg met dit college» de woorden «en na advies van de Hoge Raad voor Justitie» in te voegen. Het lijkt de indiener niet verantwoord, in het kader van het Octopus-akkoord, voorbij te gaan aan de Hoge Raad voor de Justitie.

V. VERVOLG VAN DE BESPREKING, NA DE VERGADERING VAN DE PARLEMENTAIRE OVERLEGCOMMISSIE

A. Artikel 1

Een lid verwijst naar de besprekingen in de parlementaire overlegcommissie van 15 december 2000 tijdens welke het bevoegdheidsconflict over het voorliggend ontwerp ter discussie stond.

De parlementaire overlegcommissie heeft vastgesteld dat de akte waarbij de commissie wordt aangezocht, niet in overeenstemming was met artikel 5 van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de

l'exercice de ces tâches à des magistrats existants du ministère public. C'est pourquoi il semble que le présent projet n'entre vraisemblablement pas dans le champ d'application de l'article 151 de la Constitution. On ne nomme en effet aucun magistrat. On se borne à confier à des magistrats existants des tâches qui existent déjà ou qui existeront à partir du 1er janvier 2001. Il ne paraît donc pas nécessaire de passer par le Conseil supérieur de la Justice.

En ce qui concerne la violation du principe d'égalité au motif qu'une personne qui a exercé ces tâches *ad interim* serait avantagée si elle posait sa candidature au parquet fédéral, le ministre est d'avis que si l'on considère que cela viole le principe d'égalité — sur quoi le ministre ne se prononce pas —, ce principe est fréquemment violé à l'heure actuelle.

Il fait référence à la situation dans laquelle un substituut du parquet du tribunal de première instance de Bruges a reçu délégation du procureur général de Gand pour exercer temporairement au parquet général les tâches de substituut du procureur général. On connaît aussi le cas d'un substituut du procureur général de Bruxelles qui a été adjoint temporairement au parquet de la Cour de cassation. Même dans la pratique quotidienne, on peut arguer d'une violation du principe d'égalité parce que certaines personnes ont la possibilité, à la suite de décisions internes prises par leurs supérieurs de corps, d'assumer certaines tâches et de faire leurs preuves en la matière.

Mme Staveaux dépose un sous-amendement à l'amendement n° 1 (doc. Sénat, n° 2-596/2, amendement n° 4) qui tend à insérer, à l'alinéa 1er, après les mots «après concertation avec ce collège», les mots «et après avis du Conseil supérieur de la Justice». L'auteur estime que dans le cadre des accords de l'Octopus, il n'est pas justifié d'ignorer le Conseil supérieur de la Justice.

V. SUITE DE LA DISCUSSION, APRÈS LA RÉUNION DE LA COMMISSION PARLEMENTAIRE DE CONCERTATION

A. Article premier

Un membre fait état des délibérations de la Commission parlementaire de concertation qui s'est tenue le 15 décembre 2000, et au cours de laquelle le conflit de compétence relatif au projet à l'examen a été débattu.

La Commission parlementaire de concertation a constaté que l'acte de saisine n'était pas conforme à l'article 5 de la loi du 6 avril 1995 organisant la Commission parlementaire de concertation. Elle a dès

parlementaire overlegcommissie. Zij kwam derhalve tot het besluit dat het bevoegdheidsconflict niet geldig bij haar aanhangig is gemaakt.

Naast dit louter formele aspect heeft de parlementaire overlegcommissie eveneens vastgesteld dat de kwalificatiewijziging door de Kamer geen precedent vormde.

Het is de persoonlijke overtuiging van een lid dat de kwestie pragmatisch moet worden aangepakt. De meningen over de kwalificatie van het ontwerp lopen uiteen. Spreker pleit ervoor dat de commissie het amendement nr. 2 van de heer Vandenberghe verworpt (Stuk Senaat nr. 2-596/2) dat ertoe strekt de bicamerale procedure toe te passen op het voorliggend ontwerp. Zelfs al zou de Senaat overgaan tot een dergelijke wijziging, dan nog behoudt de Kamer het laatste woord en zou zij niet nalaten de tekst opnieuw te amenderen.

Volgens spreker mag het niet zo zijn dat procedurertwisten de fundamentele vraag verhullen: kan men zich indenken dat er op 1 januari 2001 een federale politie is zonder enige vorm van gerechtelijke controle die toch essentieel is in een democratische Staat?

Een lid is het eens met de vorige spreker.

Een commissielid betreurt dat de Senaat gedwongen wordt om inderhaast een oplossing in elkaar te boksen die zowel formeel als inhoudelijk mank loopt. Zij steunt het amendement nr. 2 van de heer Vandenberghe want het gaat om een ontwerp over de rechterlijke organisatie en dus over een onbetwistbaar bicameraal ontwerp.

Een ander lid betreurt de grondwetsherziening van 1995 en de doorslaggevende rol die daarbij voor de Kamer werd weggelegd, in het bijzonder in geval van bevoegdheidsconflicten. Spreker merkt op dat zelfs indien de parlementaire overlegcommissie geldig was aangezocht — *quod non* — en gelet op de vereiste meerderheden, geen beslissing had kunnen genomen worden over het voorliggende bevoegdheidsconflict. Met toepassing van artikel 81, laatste lid, zou de Kamer derhalve toch het laatste woord hebben gehad en de kwalificatie «78» van het ontwerp behouden hebben.

Spreker meent daarenboven dat amendement nr. 2 van de heer Vandenberghe onontvankelijk is. Indien de Senaat, als tweede kamer die het ontwerp behandelt, de kwalificatie ervan wil wijzigen, dan kan de Senaat dat slechts doen door het bevoegdheidsconflict voor te leggen aan de parlementaire overlegcommissie. Ervan uitgaan dat die kwalificatiewijziging bij amendement kan, is een schending van de door de Grondwet bepaalde overlegprocedures.

Een commissielid is eveneens van mening dat pragmatisch moet worden opgetreden en dat er bij voor-

lors conclu qu'elle n'était pas valablement saisie du conflit de compétence.

Au-delà de cet aspect purement formel, la Commission parlementaire de concertation a également acté que le changement de qualification opéré par la Chambre ne constituait pas un précédent.

À titre personnel, un membre considère qu'il faut aborder la question de façon pragmatique. Il y a des avis divergents concernant la qualification du projet. L'intervenant plaide pour que la commission rejette l'amendement n° 2 de M. Vandenberghe (doc. Sénat, n° 2-596/2) qui a pour but de soumettre le projet à l'examen à la procédure bicamérale. Quand bien même le Sénat procéderait à un tel changement, la Chambre garderait le dernier mot et ne manquerait pas de contre-amender le texte.

Selon l'intervenant, les querelles de procédure ne doivent pas occulter la question fondamentale: peut-on imaginer que la police fédérale soit instituée au 1er janvier 2001 en l'absence totale de contrôle judiciaire, qui est une mission capitale dans un état démocratique?

Un membre se rallie au point de vue de l'orateur précédent.

Une commissaire regrette que le Sénat soit obligé de bricoler dans l'urgence une solution qui est boiteuse sur la forme et sur le fond. Elle soutient l'amendement n° 2 de M. Vandenberghe car il s'agit d'un projet touchant à l'organisation judiciaire, donc indiscutablement bicaméral.

Pour un autre membre, on peut regretter la réforme constitutionnelle de 1995 et le rôle prépondérant qu'elle a réservé à la Chambre, notamment en cas de conflit de compétence. L'intervenant fait remarquer que même si la Commission parlementaire de concertation avait été valablement saisie — *quod non* — et vu les majorités requises, aucune décision n'aurait pu être prise concernant le conflit de compétence soulevé. Dès lors, en application de l'article 81, dernier alinéa, la Chambre aurait, de toute manière, eu le dernier mot et maintenu la qualification «78» au projet.

Par ailleurs, l'intervenant estime que l'amendement n° 2 de M. Vandenberghe est irrecevable. Si le Sénat, deuxième chambre qui examine le projet, veut en changer la qualification, il ne peut le faire qu'en soumettant le conflit de compétence à la Commission parlementaire de concertation. Admettre que ce changement de qualification peut être réalisé par amendement constitue une violation des procédures de concertation prévues par la Constitution.

Un commissaire pense également qu'il faut être pragmatique et que la priorité est de s'assurer de

rang voor moet worden gezorgd dat vanaf 1 januari 2001 een gerechtelijk tegenwicht bestaat voor de federale politie.

Een lid steunt amendement nr. 2. De Senaat moet kiezen tussen de goedkeuring, binnen de termijnen, van een ongrondwettelijke wet en de goedkeuring van een wet die te laat in werking zal treden. Spreekster is van mening dat de regering sneller had moeten handelen in dit dossier teneinde het Parlement in staat te stellen zijn constitutionele prerogatieven uit te oefenen.

Verschillende leden menen dat het van cruciaal belang is dat de gerechtelijke controle op de politiediensten vanaf 1 januari 2001 eerstkomend georganiseerd is.

B. Artikel 2

De heer Mahoux trekt amendement nr. 3 in (Stuk Senaat, nr. 2-596/2): er zijn grondwettelijke bezwaren gerezen tegen de opdracht die door dit amendement wordt gegeven aan de Hoge Raad voor de Justitie in de procedure tot aanwijzing van de magistraten die belast zijn met de algemene en bijzondere controle op de federale politie.

De heer Mahoux c.s. dienen een amendement nr. 5 in dat ertoe strekt in artikel 2 van het ontwerp te bepalen dat de magistraten die ermee belast zijn tijdelijk de taken en bevoegdheden op te nemen ter controle van de politiediensten, aangewezen moeten worden bij ministerieel besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad (Stuk Senaat, nr. 2-596/3).

Volgens de hoofdindieners zal die aanwijzingsprocedure het morele gezag van de personen welke die belangrijke controletaak uitoefenen, versterken.

De minister begrijpt de vragen die de commissieleden hebben over de kwalificatie van het ontwerp. Hij verheugt zich erover dat een meerderheid van de commissieleden voorstander is van een pragmatische aanpak.

Spreekster merkt op dat drie magistraten aangewezen worden om deze tijdelijke controletaak uit te oefenen. Het gaat niet om een benoeming. Het is dan ook niet noodzakelijk dat deze aanwijzing bij koninklijk besluit genomen wordt.

Een magistraat zal de organisatie van de taken van gerechtelijke politie controleren, een tweede zal toezicht uitoefenen op de strijd tegen de corruptie en de derde zal belast zijn met het toezicht op het informatiebeheer.

De minister stemt in met amendement nr. 5 van de heer Mahoux c.s.

Een commissielid vindt de in amendement nr. 5 voorgestelde aanwijzingsprocedure vreemd. Spreek-

ster merkt op dat de aanwijzing van magistraten de l'existence, à partir du 1er janvier 2001, d'un contre-poids judiciaire à la police fédérale.

Un membre soutient l'amendement n° 2. Le Sénat doit choisir entre le vote, dans les délais, d'une loi inconstitutionnelle ou le vote d'une loi qui entrera en vigueur tardivement. L'intervenante estime que le gouvernement aurait dû faire preuve de plus de diligence dans ce dossier afin de permettre au Parlement d'exercer ses prérogatives constitutionnelles

Plusieurs membres estiment qu'il est primordial que le contrôle judiciaire des services de police soit installé à partir du 1er janvier 2001.

B. Article 2

M. Mahoux retire l'amendement n° 3 (Doc. Sénat n° 2-596/2): des objections constitutionnelles ont été formulées à l'encontre de la mission que cet amendement entendait confier au Conseil supérieur de la Justice dans la procédure de désignation des magistrats chargés du contrôle général et particulier de la police fédérale.

M. Mahoux et consorts déposent un amendement n° 5 qui a pour but d'imposer, à l'article 2 du projet, la désignation des magistrats amenés à exercer temporairement les tâches et compétence de contrôle des services de police par arrêté ministériel délibéré en Conseil des ministres (doc. Sénat n° 2-596/3).

Selon l'auteur principal, cette procédure de désignation renforcera l'autorité morale des personnes qui exerceront cette haute mission de contrôle.

Le ministre comprend les interrogations soulevées par les membres de la commission à propos de la qualification du projet. Il se réjouit qu'une majorité des commissaires soient favorables à une approche pragmatique.

L'intervenant signale que trois magistrats seront désignés pour exercer cette mission temporaire de contrôle. Il ne s'agit pas d'une nomination. Il n'est dès lors pas nécessaire que cette désignation soit prise par arrêté royal.

Un magistrat sera chargé du contrôle de l'organisation des tâches de police judiciaire, un deuxième du contrôle de la lutte contre la corruption et le troisième aura en charge le contrôle de la gestion de l'information.

Le ministre marque son accord sur l'amendement n° 5 de M. Mahoux et consorts.

Une commissaire estime que la procédure de désignation proposée à l'amendement n° 5 est curieuse.

ster heeft geen weet van precedenten op het vlak van na overleg in de Ministerraad genomen ministeriële besluiten. Het feit dat dit vormvoorschrift vereist is, is een blijk van wantrouwen ten aanzien van de minister van Justitie. Het gaat om een nieuw juridisch concept.

De minister bevestigt dat er misschien geen precedent bestaat maar er is geen enkel bezwaar tegen het feit dat zijn besluit aan de Ministerraad voorgelegd wordt. Deze *sui generis* procedure is vergelijkbaar met de ministeriële besluiten die aan verschillende ministers ter goedkeuring voorgelegd worden. Zo is in het kader van de politiehervorming bepaald dat een reeks koninklijke besluiten moeten worden genomen in overleg tussen de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken.

Een commissielid vraagt zich af of er een oproep tot gegadigden bekendgemaakt zal worden. Hoelang zullen deze magistraten overigens gedetacheerd worden? Onder welk gezag zullen zij werken? Zijn er taalkundige evenwichten?

De minister antwoordt dat er geen oproep tot gegadigden zal worden gedaan. Het college van procureurs-generaal heeft zich over het probleem gebogen en heeft reeds een reeks gegadigden voorgesteld. Zij moeten voldoen aan de voorwaarden om tot federaal magistraat benoemd te kunnen worden.

De duur van de detachering is in het ontwerp bepaald. Het is een onbepaalde duur, totdat het federaal parket geïnstalleerd zal worden. Deze magistraten zullen onder het gezag van de minister van Justitie werken.

VI. STEMMINGEN

Artikel 1

Amendement nr. 2

Verskillende leden stemmen tegen het amendement omdat zij het onontvankelijk achten. Hun stem betekent niet dat zij de kwalificatie goedkeuren die de Kamer aan het ontwerp heeft gegeven.

Voor een ander lid is het ontwerp van de Kamer nietig omdat de Kamer de wettelijke procedure voor de kwalificatie niet gevolgd heeft.

Een ander lid meent dat de Kamer terecht de kwalificatie als optioneel bicameraal ontwerp heeft toegekend, in overeenstemming met de aard van de geamendeerde tekst, omdat de oorspronkelijke tekst van het voorstel door de Kamer helemaal geamendeerd werd.

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 9 tegen 4 stemmen.

L'intervenante n'a pas connaissance de précédents d'arrêtés ministériels délibérés en Conseil des ministres. Le fait d'exiger cette formalité est une preuve de méfiance à l'égard du ministre de la Justice. Il s'agit d'un concept juridique nouveau.

Le ministre confirme qu'il n'existe peut-être pas de précédent mais qu'il n'a aucune objection concernant le fait de soumettre son arrêté au Conseil des ministres. Cette procédure *sui generis* est comparable aux arrêtés ministériels soumis à l'approbation de plusieurs ministres. Ainsi, dans le cadre de la réforme des polices, il est prévu qu'une série d'arrêtés ministériels doivent être pris en concertation entre le ministre de la Justice et le ministre de l'Intérieur.

Une commissaire se demande si un appel aux candidats sera publié. Quelle sera, par ailleurs la durée du détachement de ces magistrats? Sous quelle autorité travailleront-ils? Y aura-t-il des équilibres linguistiques?

Le ministre répond qu'il n'y aura pas d'appel aux candidats. Le Collège des procureurs généraux s'est penché sur le problème et a déjà proposé une série de candidats. Ceux-ci doivent remplir les conditions pour être nommés en tant que magistrat fédéral.

La durée du mandat est prévue dans le projet. Cette durée est indéterminée, jusqu'à l'installation du parquet fédéral. Ces magistrats travailleront sous l'autorité du ministre de la Justice.

VI. VOTES

Article premier

Amendement n° 2

Plusieurs des membres qui votent contre cet amendement le font parce qu'ils l'estiment irrecevable. Leur vote n'implique aucune acceptation de la qualification donnée par la Chambre au projet.

Pour une autre commissaire, le projet voté par la Chambre est caduque dans la mesure où celle-ci n'a pas suivi la procédure légale pour adapter la qualification.

Un membre considère que, dans la mesure où le texte initial de la proposition de loi a été totalement amendé par la Chambre, c'est à juste titre que celle-ci a adapté la qualification en projet bicaméral optionnel, qui est conforme à la nature du texte amendé.

L'amendement n° 2 est rejeté par 9 voix contre 4.

Artikel 2

Amendement nr. 1 van mevrouw Nyssens en de heer Vandenberghe wordt verworpen met 9 tegen 4 stemmen.

Hierdoor vervalt het amendement nr. 4 van mevrouw Staveaux.

Amendement nr. 3 van de heren Mahoux, Istasse en Dubié wordt ingetrokken ten voordele van het amendement nr. 5 van de heer Mahoux c.s., dat wordt aangenomen met 9 tegen 4 stemmen.

VII. EINDSTEMMINGEN

Het geamendeerde ontwerp van tijdelijke wet wordt aangenomen met 9 tegen 3 stemmen bij 1 onthouding.

Het verslag is eenparig goedgekeurd door de 8 aanwezige leden.

De rapporteur,
Jean-François ISTASSE.

De voorzitter,
Josy DUBIÉ.

Article 2

L'amendement n° 1 de Mme Nyssens et de M. Vandenberghe est rejeté par 9 voix contre 4.

De ce fait, l'amendement n° 4 de Mme Staveaux devient sans objet.

L'amendement nr. 3 de MM. Mahoux, Istasse et Dubié est retiré au profit de l'amendement n° 5 de M. Mahoux et consorts, qui est adopté par 9 voix contre 4.

VII. VOTES FINAUX

Le projet amendé de loi temporaire a été adopté par 9 voix contre 3 et 1 abstention.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 8 membres présents.

Le rapporteur,
Jean-François ISTASSE.

Le président,
Josy DUBIÉ.